

LEASING SEKTÖRÜ

2018 yılı leasing sektörünün büyüme gösteremediği ve net karını arttıramadığı bir yıl olmuştur. 2018 sonu itibarıyla 24 şirketin faaliyet gösterdiği leasing (finansal kiralama) sektörünün aktif büyüklüğü 68,5 milyar TL ve net leasing alacağı 60 milyar TL'ye ulaşmıştır. Sektördeki 16 firma banka iştiraki olup, sektörün toplam aktiflerinin yaklaşık %95'ini oluşturmaktadırlar. Leasing şirketlerinin ana ortağı olan bankalar leasing sektörünün gelişmesine öncelik veren bir strateji uygulamamışlar, stratejileri kendi müşterilerine gerektiğinde alternatif bir finansman aracı sunmakla sınırlı kalmıştır. Bu nedenle leasing şirketlerinin kredileri yıllar itibarıyla toplam finans sektörü kredilerinin içinde %2,5'un üzerine çıkamamıştır. Diğer taraftan sektörün operasyonel kiralama hacmi yıllardır istenilen seviyelere ulaşamamıştır. Mal gruplarının derin bir ikinci el piyasasının olmayışı operasyonel leasingin istenilen seviyelere ulaşmasını engellemiştir. Ayrıca, 2014 yılında leasing işlemlerinin %28,3'ü sat geri kirala işlemlerinden oluşurken, yıllar itibarıyla bu ürüne olan ilgi azalmış ve işlem hacmi düşmüş, payı %18'lere inmiştir.

Leasing sektörü 2018 yılında TL bazda büyümüş gözükmesine rağmen, leasing alacaklarının %75'inin yabancı para cinsinden alacaklar olduğu dikkate alındığında incelemenin yabancı para cinsinden yapılmasının önemi ortaya çıkmaktadır. 2018 yılında işlem hacmi dolar bazında yaklaşık %23, sözleşme adedi ise yaklaşık %30 oranında daralmıştır. Buna bağlı olarak leasing sektörünün net leasing alacakları %17, aktifleri ise %15,8 oranında küçülmüştür. Ağustos ayında yaşanan devalüasyon sonrası yabancı para ağırlıklı çalışan leasing sektöründe daralma hız kazanmıştır. Devalüasyon ve faiz oranlarındaki artışı nedeniyle yatırım ortamının zorlaştığı bu konjonktürün 2019 yılında da devam etmesi beklenmektedir.

2018 yılında sektörün yabancı para nakit ve nakit benzeri varlıklarında %33 oranında artış olduğu görülmüştür. Leasing şirketleri 2018 yılının son çeyreğinde yatırım talebi olmaması nedeniyle yeni kredi kullandıramamış bu nedenle özellikle döviz bazlı mevduatlarında artış meydana gelmiştir. 2019 yılı leasing şirketleri açısından aktif yönetiminin öneminin en yüksek olduğu yıl olacak gibi gözükmektedir.

Brüt işlem hacminin mal gruplarına göre dağılımına bakıldığında, geçen yıl ağırlığı %27'ye ulaşan iş ve inşaat makinelerinin ağırlığı inşaat sektöründe son dönemde yaşanan yavaşlama nedeniyle %20'lere kadar gerilemiştir. İnşaat sektöründeki yavaşlamaya rağmen özellikle ihracat ağırlıklı çalışan tekstil ve üretim makinelerinde işlem hacimlerinin arttığı görülmüştür. 2019 yılında da bu tablonun devam etmesi beklenmektedir.

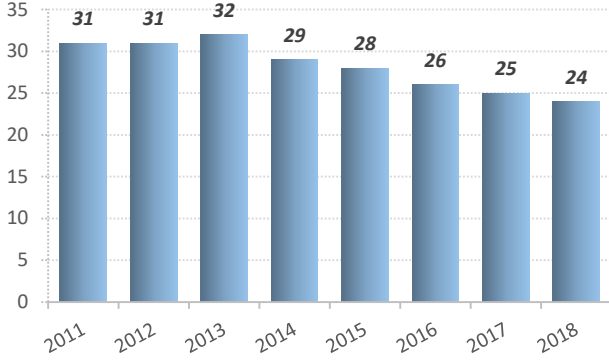
2018 yılında kiralama gelirleri %33,2 artış gösteren leasing sektörünün net karı %3,7 azalmıştır. Yükselen faizler leasing şirketlerinin finansman giderlerinde %54 artışa neden olurken, büyüyen TGA'lar için ayrılan karşılıkların da %58,6 artış göstermesi sektörün karlılığını baskılayan en önemli etkenlerdir. Yabancı para fonlanan, ancak TL olarak plase edilen işlemler nedeniyle türev finansal araçlar kullanan sektörün türev işlem zararları 690 milyon TL'ye ulaşırken, yabancı para alacakları nedeniyle kambiyo karı 1,5 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu durum net kardaki azalmanın daha makul düzeyde kalmasına katkıda bulunmuştur. Net karın olumlu etkisiyle artan özkaynaklara rağmen, yabancı para alacaklar ve finansal borçlar nedeniyle aktifteki büyümenin özkaynağa göre daha yüksek olması sektörün özkaynak oranını düşürmektedir. Aynı şekilde brüt leasing alacaklarındaki büyümenin de özkaynaklardaki büyümeden yüksek olması kaldıraç oranını arttırmaktadır.

2018 yılında ekonomik konjonktürün etkisiyle nominal olarak %54,3 oranında yükselen TGA'lar oransal olarak %7,2'ye yükselmiştir. 2019 yılında da yükselmeye devam edeceğini düşündüğümüz tahsili gecikmiş alacaklar sektörün karlılığı üzerinde belirleyici bir unsur olacaktır.

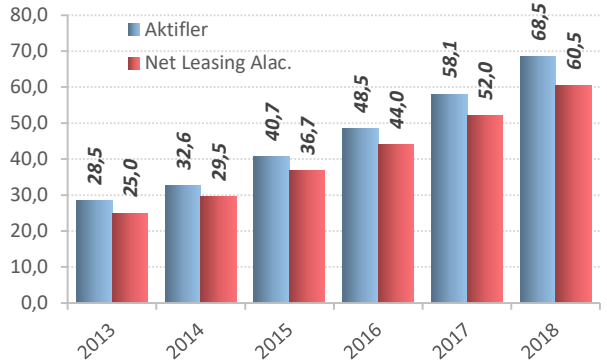
6 Aralık 2018 tarihinde Bloomberg haber kanalında çıkan bir habere göre, BDDK tarafından Finansal Kurumlar Birliği üyesi olan faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin 20 milyon TL olan ödenmiş sermaye rakamının 2019 yıl sonuna kadar 30 milyon TL'ye yükseltilmesi konusunda çalışma yapılmaktadır. Sektörün sermaye yapısının güçlendirmesi konusunda yapılan bu çalışma tarafımızca olumlu karşılanmaktadır. Sektörde sermayesi 30 milyon TL'nin altında olan bazı firmaların bu zorunluluğu yerine getirmekten imtina edebilecekleri görüşünderiz.

GÖSTERGELER

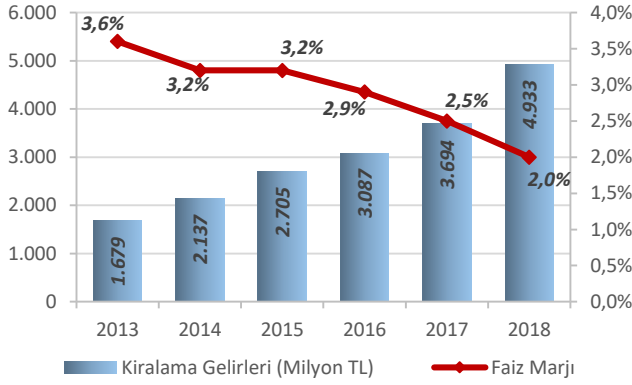
Şekil 1- Leasing Şirket Sayısı

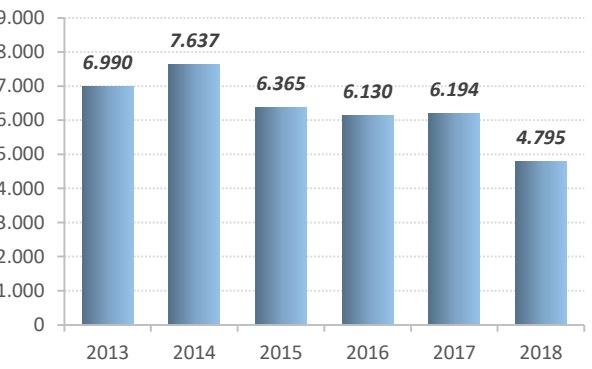
Şekil 2- Aktifler ve Net Leas. Alacakları, Milyar TL

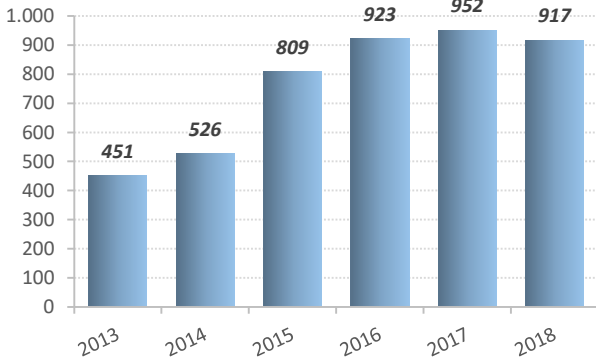
Şekil 3- Sektörün Kiralama Gelirleri ve Faiz Marjı

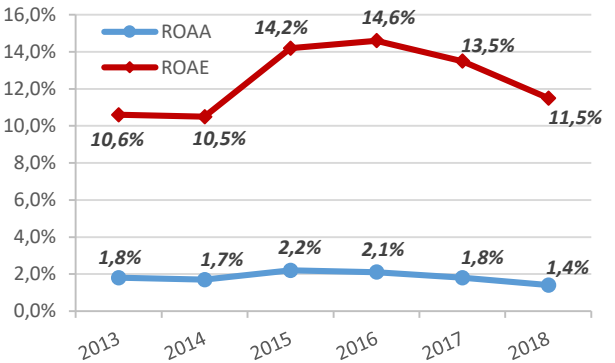
Şekil 4-Sektörün İşlem Hacmi, Milyon USD

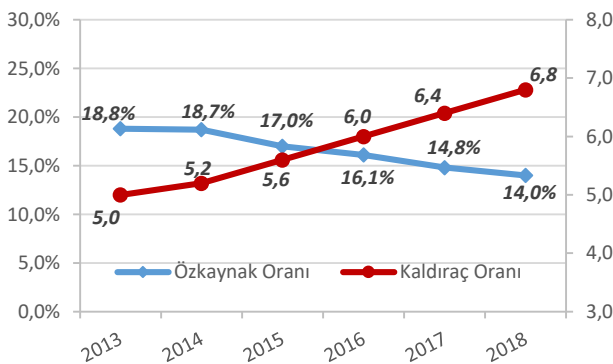
Şekil 5-Sektör Net karı, Milyon TL

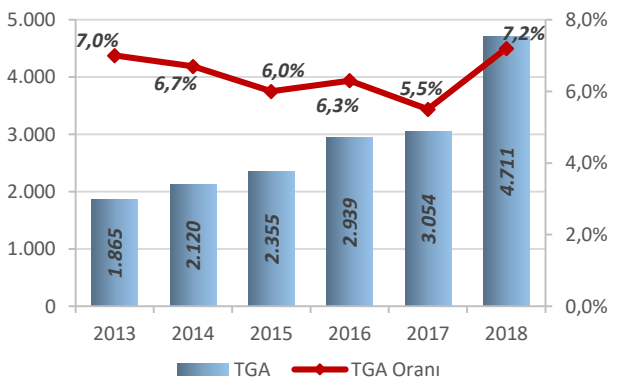
Şekil 6-ROAA ve ROAE

Şekil 7-Özkaynak ve Kaldıraç Oranı

Şekil 8-TGA ve TGA Oranı

İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Müselles Sok. Onur İş Merkezi No:1/2
Şişli / İSTANBUL

Tel: 0212 272 01 44

Fax: 0212 257 54 85

Sıla Mersin – Kredi Derecelendirme Uzmanı

sila@turkrating.com

Bu rapordaki bilgiler ve yorumlar, kamuya açık, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilen bilgilerden derlenmiştir. Bununla beraber, bu raporda geçen bilgilerin kullanılması veya bu raporun yararlandığı kaynaklardaki hata ve eksikliklerden doğan bilgilerin kullanılması sonucunda yatırımcıların uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu raporlar hiçbir şekilde menkul kıymetlerin alımı veya satımı konusunda tavsiye olarak yorumlanmamalıdır. Kullanan ancak kendi bilgi, inisiyatif ve değerlendirmesi ile hareket edecektir.
